

Nr 149.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslag till Sveriges deltagande i social utställning m. m. i Hälsingfors; given Stockholms slott den 2 mars 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Jakob Pettersson.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 2 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEULING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMEIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Pettersson, anför:

I samband med anmälan i statsrådet den 4 januari 1928 av anslagsäskandena under femte huvudtiteln till årets statsverksproposition anförde jag, under punkten 13, att finska socialministeriet i skrivelse den 3 maj 1927 inbjudit socialdepartementet i Sverige att i den form och den utsträckning, som departementet ansåge ändamålsenligt, deltaga i en social utställning, vilken vore avsedd att hållas i Hälsingfors i augusti 1928. Enligt inbjudningen bifogat preliminärt program skulle huvudsyftet med utställ-

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 125 häft. (Nr 149.) 572 28 1

ningen vara att bereda de nordiska och de baltiska länderna tillfälle att, vart och ett för sin del, belysa de sociala spörsmålen och på samma gång ömsesidigt lära känna varandras hithörande förhållanden. I samband med utställningen skulle anordnas en social vecka, under vilken redogörelser skulle lämnas för de viktigaste punkterna i vederbörande lands socialpolitik, varjämte specialföredrag av sakkunniga från olika länder skulle anordnas rörande utställningens huvudfrågor.

Vidare meddelade jag, att socialstyrelsen i utlåtande den 21 november 1927 ansett, att Sverige lämpligen borde deltaga i utställningen och den sociala veckan, samt förty hemställt, att Kungl. Maj:t måtte besluta att för Sveriges deltagande tillsätta en särskild organisationskommitté med uppdrag att planera och anordna berörda deltagande.

Sedan det blivit känt, att deltagande i utställningen kunde väntas från övriga nordiska länder, hade det syntts önskvärt, att man jämväl från svensk sida deltog i densamma. Genom beslut den 25 november 1927 hade Kungl. Maj:t bemyndigat mig att utse sju personer med uppdrag att förbereda Sveriges deltagande i utställningen och den sociala veckan. De personer, vilka med stöd av nämnda bemyndigande utsetts, hade till första uppgift att närmare undersöka de lämpliga formerna för och omfattningen av det svenska deltagandet ävensom att verkställa utredning rörande de kostnader, som kunde föranledas av ett deltagande i den ena eller andra omfattningen.

I sistnämnda hänseende föreläge tills vidare endast en inom socialstyrelsen verkställd preliminär uppskattning, enligt vilken kostnaderna för deltagandet i den sociala utställningen skulle kunna beräknas uppgå till 12,000 kronor och kostnaderna för deltagandet i den sociala veckan, däri inräknade kostnader för i samband med veckan stående studiebesök vid utställningen och deltagande i fackkonferenser, till 4,000 kronor. Dessa beräkningar vore endast mycket ungefärliga, och det vore enligt min uppfattning icke uteslutet, att desamma vid den närmare utredningen skulle befinnas vara möjliga att nedbringa. Emellertid syntes kostnaderna under alla förhållanden bliva så stora, att medel till deras täckande icke kunde beredas på annat sätt än genom ett särskilt av riksdagen anvisat anslag. Det vore därför min avsikt att, sedan de utsedda kommitterade slutfört de erforderliga undersökningarna, föreslå Kungl. Maj:t att hos riksdagen äska medel för ändamålet. I avbidan på att sådant förslag kunde framläggas, syntes mig för ifrågavarande utgifter böra i riksstatsförslaget beräknas ett särskilt anslag, vilket därvid tills vidare borde bestämmas till den inom socialstyrelsen preliminärt uppskattade kostnadssumman (12,000 + 4,000) 16,000 kronor. Under åberopande av det sålunda anförda hemställde jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlätas i ämnet, till Sveriges deltagande i social utställning m. m. i Hälsingfors för budgetåret 1928—1929 beräkna ett extra anslag av 16,000 kronor. Riksstatsförslaget avfattades i enlighet med denna min hemställan.

I skrivelse den 20 februari 1928 har förenämnda *organisationskommitté* framlagt ett närmare utformat förslag i fråga om Sveriges deltagande i omfattade utställning och sociala vecka i Hälsingfors.

Över förslaget hava, till följd av särskilda remisser, utlåtanden avgivits av statskontoret den 24 februari 1928 och av socialstyrelsen den 1 mars 1928.

Jag anhåller nu att få anmäla förevarande ärende till slutlig prövning.

Härvid torde jag först få redogöra för innehållet i *organisationskommitténs* nyssnämnda skrivelse av den 20 februari 1928, däri kommittén framlagt resultatet av sitt utredningsarbete i förut antytt hänseende.

I fråga om de *allmänna riktlinjerna* för den svenska utställningen förklarar kommittén sig hava utgått från att utställningen för Sveriges vidkommande skulle bilda en enhetlig avdelning för sig samt att densamma, i överensstämmelse med det finska utställningsprogrammet, skulle begränsas till att huvudsakligen belysa arbetarklassens och därmed jämställda sociala klassers levnadsförhållanden och att följaktligen utställningsmaterialet endast i undantagsfall skulle komma att avse hela befolkningens levnadsvillkor.

Beträffande *ämnesurvalet* för den svenska utställningen har kommittén i överensstämmelse med nyss angivna allmänna riktlinjer och med utgångspunkt från det finska utställningsprogrammet uppgjort följande förslag till *program för den svenska utställningen*.

I. *Yrkeshygien.*

- A. Anordningar mot olycksfall i arbete och mot yrkessjukdomar.
- B. Arbetstiden (arbetstidslagens tillämpning, arbetstidsstatistik, semester o. s. v.).
- C. Olycksfallsstatistik.

II. *Sociala välfärdsanordningar.*

1. Anordningar av ekonomisk innebörd:
 - a) Förbättring av bostadsförhållandena (åtgärder av stat, kommun eller enskilda); b) Koloniträdgårdsrörelsen; c) Marketenterier och dylikt; d) Intressekontor; spar- och hjälpkassor; e) Åldershem; ålderspensioner; f) Barnavård och fattigvård; g) Rätts-hjälpen för obemedlade; arbetsförmedling för frigivna fångar.
2. Anordningar för fysisk förkovran:
 - a) Spädbarnsvården; b) Barnträdgårdar, lekurser o. s. v.; c) Gymnastik och sport; d) Badväsendet; e) Sundhetsväsendets organisation; f) Tuberkulosens bekämpande; g) Vilo- och rekreationshem m. m.
3. Anordningar för yrkesutbildning och intellektuell förkovran:
 - a) Yrkesskolor, lärlingskurser, lärlingshem o. s. v.; b) Bibliotek och läsesalar; c) Föreläsningar, ljusbilder, radio o. s. v.; d) Läse- och studiecirklar, klubbar och dylikt.

III. *Socialförsäkring.*

1. Sjuk- och moderskapsförsäkring.
2. Olycksfallsförsäkring.
3. Ålderdoms- och invaliditetsförsäkring.

4. Arbetslöshetsförsäkring (statens arbetslöshetskommissionens och de kommunala arbetslöshetsorganens verksamhet, nödhjälpsarbeten o. s. v.; fackförbundens arbetslöshetskassor; arbetslöshetsstatistik).
 5. Änke- och pupillförsäkring.
- IV. *Allmänna sociala förhållanden* (med särskilt avseende å arbetareklassen och därmed jämställda sociala klasser).
1. Allmänna befolkningsstatistiska data:
 - a) Nativitet, mortalitet, äktenskapsfrekvens och folkökning; b) Emigration och immigration; c) Inre omflyttning; d) Yrkesfördelning.
 2. Arbetarnas fördelning:
 - a) Kön, ålder och civilstånd; b) Yrkesfördelning; c) Kvinnors och minderårigas anställning i viktigare yrken.
 3. Arbetarnas och därmed jämställdas levnadsstandard:
 - a) Levnadskostnader; b) Bostäder; c) Arbetslöner (reallöner).
 4. Arbetsmarknaden:

Arbetsförmedling; arbetstillgång; arbetsinställelser; kollektivavtal.
 5. Organisationsväsendet bland arbetare och arbetsgivare.
 6. Alkoholkonsumtion och nykterhetsförhållanden.
 7. Kooperation.
- V. *Socialförvaltningens organisation m. m.*
1. Statliga och kommunala organ.
 2. Enskilda sammanslutningar.
 3. Statens och kommunernas utgifter för sociala ändamål.

Redan inledningsvis har kommittén ansett sig böra framhålla, att man inom kommittén, särskilt i fråga om de båda första huvudavdelningarna »yrkeshygien» och »sociala välfärdsanordningar», vilka avdelningar torde komma att bilda utställningens tyngdpunkt, hade den uppfattningen, att endast sådana utställningsföremål borde medtagas, som vore ägnade att belysa förhållanden, där Sverige hade något nytt eller mera värdefullt att framvisa.

I vilken omfattning ifrågasvarande svenska utställningsprogram överhuvud läte sig realisera vore, yttrar kommittén, tydligen dels av det lokalutrymme, som komme att tillhandahållas för utställningens anordnande, dels av de i utställningen deltagande ämbetsverkens samt enskilda sociala sammanslutningars bidrag och dels slutligen av det anslagsbelopp, som kunde för ändamålet av staten beviljas.

Med avseende å *lokalfrågan* komme, anför kommittén, enligt från den finska utställningskommittén inhämtade särskilda uppgifter till den svenska utställningens disposition att ställas en större sal, belägen två trappor upp i Ständerhuset mitt framför den stora uppgångstrappan samt omfattande en golvyta av cirka 147 kvadratmeter och en disponibel väggyta av cirka 114 kvadratmeter. Detta utrymme vore visserligen ingalunda tillräckligt för den svenska utställningen, därest deltagarnas önskemål skulle tillgodoses i hela deras omfattning, men efter en rationell avvägning av dessa önskemål och en därpå grundad beskäring av desamma syntes man kunna inom nämnda utrymme få till stånd en tillräckligt representativ svensk utställning av här ifrågasvarande art.

I fråga om *antalet deltagare* meddelar kommittén, att följande ämbetsverk och enskilda sammanslutningar anmält sig villiga att deltaga i utställningen, nämligen socialstyrelsen, riks försäkringsanstalten, pensionsstyrelsen, statistiska centralbyrån, kontrollstyrelsen, skolöverstyrelsen, lantbruksstyrelsen,

arbetsrådet, statens arbetslöshetskommission, statens byggnadsbyrå, centralförbundet för socialt arbete, kooperativa förbundet, svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet (eventuellt), svenska skyddsförbundet, aktiebolaget industribostäder, Stockholms stads koloniträdgårdsexpedition, svenska nationalföreningen mot tuberkulos, föreningen för arbetarskydd, Svenska röda korset, svenska brandskyddsföreningen, svenska folkbildningsförbundet, arbetarnas bildningsförbund och föreningen för folkbad. Därjämte hade landsorganisationen i Sverige och svenska arbetsgivareföreningen utlovat viss medverkan.

Det *utställningsmaterial*, som ämbetsverken och de enskilda sammanslutningarna i mån av egna resurser eller särskilda, för ändamålet tillhandahållna medel kunde ställa till förfogande, utgjordes, yttrar kommittén, i främsta rummet av grafiska och schematiska framställningar, kartor, statistiska tabeller och litteratur, men även i stor utsträckning av modeller, ritningar, fotografier o. s. v.

Den största delen av de *ämnen*, utställningen avsåge att belysa, fölle, anför kommittén, inom socialstyrelsens verksamhetsområde. Detta vore först och främst förhållandet med hela den huvudavdelning av utställningsprogrammet — den första — som omfattade *yrkeshygien*. Undantag utgjorde dock därvidlag olycksfallsstatistiken, som vore avsedd att utarbetas inom riksförsäkringsanstalten. Jämte socialstyrelsen vore även föreningen för arbetarskydd, Svenska röda korset och svenska brandskyddsföreningen intresserade av till ifrågakommande avdelning hänförlig del av utställningen.

Såsom nämnts torde, framhåller kommittén, det svenska utställningsmaterialet till stor del komma att bli av *socialstatistisk* art (tabellariska, grafiska och schematiska framställningar). Även på detta område vore socialstyrelsen den mest intresserade parten, men värdefulla bidrag kunde jämväl lämnas av statistiska centralbyrån, socialförsäkringsverken, skolöverstyrelsen och statens arbetslöshetskommission samt, om ock i mindre utsträckning, av övriga deltagande verk och sammanslutningar.

Beträffande den huvudavdelning — den andra — av utställningsprogrammet, som avsåge *sociala välfärdsanordningar*, kunde enligt kommittén socialstyrelsen dels själv ställa visst material till förfogande och dels — vilket vore av större betydelse — genom hänvändelse till enskilda industriföretag erhålla sådant av stort intresse. I övrigt vore det här skolöverstyrelsen, jämte svenska folkbildningsförbundet och arbetarnas bildningsförbund, som komme att svara för den underavdelning, som berörde »anordningar för yrkesutbildning och intellektuell förkovran», samt statens byggnadsbyrå, centralförbundet för socialt arbete, kooperativa förbundet, svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet, Stockholms stads koloniträdgårdsexpedition, nationalföreningen mot tuberkulos, föreningen för folkbad o. s. v., som kunde ställa visst åskådningsmaterial till förfogande för belysande av de ämnen, som vore hänförliga till underavdelningarna »anordningar av ekonomisk innebörd», respektive »anordningar för fysisk förkovran».

I fråga om den huvudavdelning — den tredje — av programmet, som upptagits under rubriken *socialförsäkring*, skulle enligt kommittén riksförsäkringsanstalten och pensionsstyrelsen lämna bidrag rörande underavdelningarna »olycksfallsförsäkring» samt »ålderdoms- och invaliditetsförsäkring», medan socialstyrelsen skulle svara för underavdelningen »sjuk- och moderskapsförsäkring» ävensom, i samverkan med arbetslöshetskommissionen och landsorganisationen, för frågor angående arbetslöshetshjälp, arbetslöshetsstatistik, arbetslöshetsförsäkring o. s. v.

För planerande av respektive verks och sammanslutningars andel i utställningen hade — anføres i skrivelsen vidare — kommittén genom såväl skriftliga som muntliga förhandlingar sökt erhålla så exakta uppgifter som

möjligt angående dels omfånget och arten av det utställningsmaterial, som ifrågavarande verk och sammanslutningar ansåge önskvärt eller i allt fall viktigast att få medtaget vid utställningen, dels i vilken utsträckning materialet eventuellt skulle kunna av dem färdigställas med egna medel. Därjämte hade kommittén för beräkning av övriga utgifter för deltagande i utställningen och sociala veckan från olika håll inhämtat vissa uppgifter och kostnadsförslag.

På grundvalen av dessa, visserligen i regel rätt summariska uppgifter hade kommittén verkställt en ungefärlig *beräkning av totalkostnaderna för Sveriges deltagande dels i utställningen och dels i den sociala veckan samt därmed förknippade fackkonferenser.*

Beträffande *kostnaden för själva utställningen* förklarar sig kommittén hava kommit till det resultatet, att den inom socialstyrelsen tidigare uppgjorda preliminära kalkylen härför, slutande å 12,000 kronor, under alla förhållanden måste betraktas såsom en minimisiffra. Skulle gratisbidrag i fråga om utställningsföremål ej kunna erhållas i den omfattning, som kommittén förutsatt, syntes det bliva synnerligen svårt att för ifrågavarande kostnad få till stånd en tillräckligt representativ svensk utställning. Å andra sidan hade emellertid kommittén av sparsamhetshänsyn icke ansett sig böra föreslå någon förhöjning av beloppet i fråga. Med utgångspunkt från sagda belopp har kommittén beräknat utgifterna för Sveriges deltagande i själva utställningen, fördelade på följande olika huvudposter:

	Kronor.
1) Utställningsföremålens anskaffning, montering och förvaring, skioptikonbilder m. m.	8,000
2) Utställningsföremålens transporter (emballage, frakt, in- och uppackning m. m.)	1,000
3) Utställningsföremålens uppställning och dekorativa anordnande	800
4) Utställningskatalogen	800
5) Ledning och övervakande av utställningen (en utställningskommissarie under cirka 30 dagar m. m.)	1,400
	Summa kronor 12,000

I förestående kostnadsberäkning ingå enligt kommittén ej av Kungl. Maj:t genom brev den 10, respektive den 17 februari 1928 redan anvisade medel om tillhoppa 600 kronor, därav 300 kronor till mötande av kommitténs löpande utgifter och återstoden 300 kronor till bestridande av utgifter för deltagande i en från finsk sida påkallad förberedande konferens i Hälsingfors. Kommittén har i detta sammanhang i anslutning till den under punkten 1 i förenämnda kalkyl upptagna utgiftsposten till anskaffning, montering och förvaring av utställningsföremål m. m. framhållit, att berörda föremål till största delen även sedermera torde kunna komma till nyttig användning dels såsom en synnerligen välbehörlig förstärkning av föreningens för arbetarskydd permanenta utställning, dels för vederbörande ämbetsverks inre bruk och dels i viss utsträckning för kommande utställningar av liknande art.

Vidkommande härefter *kostnaden för Sveriges deltagande i den sociala veckan jämte i samband därmed stående studiebesök vid utställningen och deltagande i fackkonferenser*, förklarar sig kommittén till berörda ändamål hava beräknat ett belopp av 4,000 kronor i anslutning till följande, av socialstyrelsen i dess förenämnda preliminära kostnadsförslag framlagda grunder.

För det första hade de verk, myndigheter och sammanslutningar, som vore närmast intresserade av utställningen och därav kunde förväntas draga den största nyttan, ansetts böra representeras av tillsammans åtminstone 7 personer. Därigenom skulle tillfälle beredas dessa representanter att sakkunnigt demonstrera det svenska utställningsmaterialet, studera övriga länders utställningar och delta i förhandlingarna under den sociala veckan (eventuellt i förekommande fackkonferenser).

Med hänsyn till att utställningens tyngdpunkt komme att förläggas dels till arbetarskyddet och yrkeshygienen och dels till de socialstatistiska framställningarna samt att i samband med utställningen och sociala veckan komme att, så vitt redan vore känt, avhållas en större nordisk yrkesinspektionskonferens och en nordisk socialstatistisk konferens, hade vidare för deltagande i nämnda konferenser och för studier vid utställningen beräknats tillkomma ytterligare 8 personer, nämligen 6 representanter för yrkesinspektionen och 2 representanter för socialstatistiken.

Sammanlagt hade alltså 15 personer beräknats komma att på statens bekostnad besöka utställningen och delta i den sociala veckan eller samtida fackkonferenser. Man hade utgått från att 8 av dem skulle komma att resa enligt klass I B i gällande allmänna resereglemente och 7 enligt klass II C i samma reglemente ävensom att, förutom två resedagar, skulle för besöket åtgå tre dagar för 9 av dem och fem dagar för de 6 representanterna för yrkesinspektionen, vilka sistnämnda behövde något längre tid på sig med hänsyn till planerade studiebesök vid en del industriella företag i olika delar av landet.

Av det beräknade totalbeloppet, 4,000 kronor, skulle alltså omkring 1,500 kronor avse deltagande i fackkonferenser, vid vilka Sverige, även oberoende av utställningen och sociala veckan, ansetts böra representeras på här föreslaget sätt, och återstoden eller 2,500 kronor utgöra den egentliga utgiftssumman för Sveriges deltagande i sociala veckan och för studiebesök vid utställningen.

Under återopande av vad sålunda anförts har kommittén hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för Sveriges deltagande i den sociala utställning i Hälsingfors, som vore avsedd att äga rum under tiden 15 augusti—1 september 1928, bevilja ett belopp av 12,000 kronor ävensom för deltagande i den samtidigt därstädes pågående sociala veckan och därmed förknippade fackkonferenser samt för studiebesök vid utställningen anvisa ett belopp av 4,000 kronor eller sålunda tillsammans 16,000 kronor.

Statskontoret har i sitt förenämnda utlåtande förklarat, att organisationskommitténs förevarande framställning icke givit ämbetsverket anledning till erinran. De medel till ett sammanlagt belopp av 16,000 kronor, som för ifrågavarande ändamål beräknats erforderliga, syntes böra i riksstaten för budgetåret 1928—1929 anvisas såsom ett obetecknat extra anslag å sagda belopp.

I infordrat utlåtande den 1 mars 1928 har *socialstyrelsen* anfört, att för att en fullt representativ utställning skulle kunna åstadkommas i enlighet med det föreslagna programmet, det för Sveriges deltagande i utställningen beräknade beloppet å 12,000 kronor syntes vara väl motiverat och i varje fall icke kunna ytterligare begränsas. I fråga om Sveriges deltagande i den sociala veckan m. m. funne styrelsen det lämpligt, att Sverige representerades i den omfattning och på det sätt, som av kommittén föreslagits, men styrelsen ansåge sig böra framhålla, att det härför beräknade beloppet, 4,000 kronor, förefölle vara väl lågt beräknat. På grund av det anförda har styrelsen ansett sig böra tillstyrka bifall till framställningen.

Departements-
chefen.

Den plan för Sveriges deltagande i den sociala utställningen i Hälsingfors detta års sommar, som organisationskommittén i sin förevarande skrivelse av den 20 februari 1928 framlagt, vill jag i huvudsak giva min anslutning. Jag finner det sålunda vara riktigt att, på sätt från kommitténs sida framhållits, beträffande den svenska utställningen huvudvikten lägges vid att — särskilt genom statistiskt material — belysa vårt lands ställning i avseende å yrkeshygien och sociala välfärdsanordningar, samt att överhuvud vid utställningens anordnande följes den grundregeln att mera taga sikte på utställningens kvalitet än på dess omfång.

Organisationskommitténs förslag rörande omfattningen av Sveriges deltagande i den sociala veckan jämte studiebesök och deltagande i fackkonferenser i samband därmed finner jag mig även böra i huvudsak tillstyrka. Att mera i detalj ingå på detta spörsmål synes mig emellertid icke för närvarande böra ifrågakomma, utan torde därmed få anstå, till dess riksdagen tagit ställning till frågan om beredande av medel dels till nu ifrågavarande ändamål och dels till deltagandet från svensk sida i själva utställningen. Kostnaden för statens del i sistnämnda hänseende har av organisationskommittén uppskattats till sammanlagt 12,000 kronor, och utgifterna för det av kommittén avsedda deltagandet i den sociala veckan m. m. hava beräknats till ett belopp om tillhoppa 4,000 kronor.

Vid den förberedande anmälningen av ärendet framhöll jag i fråga om dessa belopp, till vilka man redan vid de förberedande kalkylerna kommit, att det icke syntes vara uteslutet, att desamma vid den närmare utredningen skulle befinnas möjliga att nedbringa. Sedan dylik utredning av kommittén numera verkställt och jag tagit del av innehållet i densamma, anser jag mig emellertid icke kunna föreslå en reducering av det totala belopp å 16,000 kronor, vartill Sveriges deltagande i utställningen m. m. enligt kommitténs beräkningar sålunda skulle uppgå. Av det föregående framgår även, att beloppet i fråga icke mött erinran från statskontorets sida samt att socialstyrelsen snarast funnit det vara knappt beräknat. Inom förevarande kostnadsram torde emellertid möjligen även kunna inrymmas dels de belopp å tillhoppa 600 kronor, vilka av Kungl. Maj:t genom särskilda brev av den 10 och den 17 februari 1928 till förut omförmälda ändamål anvisats, dels ock, åtminstone i viss utsträckning, de arvoden, som enligt i brev av den 25 november 1927 angivna grunder utgå till ordföranden och

ledamöterna i organisationskommittén. I den mån det förordade beloppet förslår därtill, torde alltså nämnda utgifter få bestridas av detsamma. Beloppet lärer, såsom statskontoret ifrågasatt, böra utgå i form av ett obetecknat extra anslag till ändamålet i riksstaten för nästa budgetår. Anslaget torde i enlighet med vad jag nyss anfört böra uppföras med 16,000 kronor och lämpligen upptagas under samma rubrik, varunder frågan om medel till Sveriges deltagande i förevarande utställning m. m. preliminärt anmälde till årets statsverksproposition.

På grund av det här anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att under femte huvudtiteln, avdelningen sociala verk och inrättningar, underavdelningen arbetsfred, arbetsförmedling, arbetarskydd m. m., till Sveriges deltagande i social utställning m. m. i Hälsingfors för budgetåret 1928—1929 anvisa ett *extra* anslag av kronor 16,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Carl Ullman.